

בית המשפט המחוזי בירושלים
 לוי בי נטו מלינדה סחר בע"מ
 ת"צ 7003-09-15
 סוג עניין: תובענה ייצוגית לפי חוק להגנת הצרכן
 תאריך פתיחה: 06 ספטמבר 2015
 רמת חסיגין: פתוח לציבור

תקנות תובענות ייצוגיות, תש"ע-2010

טופס 3

(תקנה 19)

הודעה למנהל בתי המשפט¹

לכבוד

מנהל בתי המשפט

הנדון: הודעה לפי חוק תובענות ייצוגיות

מספר תיק:

בבית משפט: מחוזי ירושלים

שמות הצדדים: 1. שחר לוי באמצעות ב"כ עו"ד ניזאר טנוס

2. באמצעות ב"כ

3. באמצעות ב"כ

נגד

נטו מלינדה סחר בע"מ באמצעות ב"כ

פרטי המודיע:

שם: עו"ד ניזאר טנוס

כתובת: רחוב הלל 24, קומה ד, ירושלים

תפקיד כהליך: תובע נתבע ב"כ תובע ב"כ נתבע חבר קבוצה אחר
 זאת הודעה על:

הגשת בקשה לאישור לפי סעיף 6(א) לחוק; הגדרת הקבוצה לפי הבקשה; כלל הצרכנים; מועד הגשת הבקשה: 20/08/2015; שאלות של עובדה או משפט המשותפות לקבוצה לפי הבקשה; האם הופרו התקנות; תמצית הבקשה לאישור התובענה; חוק הגנת הצרכן; הסעד המבוקש: כספי/עשה; הסכום או השווי המשוערים של תביעותם של כל הנמנים עם הקבוצה: 5 מיליון [סה"כ 20 מיליון];

החלטת בית משפט להתיר צירוף של ארם לקבוצה לפי סעיף 10(ב) לחוק;

החלטת בית משפט בדבר אישור תובענה ייצוגית או בדבר דחייה של בקשה לאישור לפי סעיף 14: הגדרת הקבוצה לפי סעיף 14(א)(1); כלל הצרכנים; עילות התובענה והשאלות של עובדה או משפט המשותפות לקבוצה לפי סעיף 14(א)(3); האם הופרו התקנות; הסעדים הנתבעים; כספי עשה [סה"כ 20 מיליון];

החלטת בית המשפט ולפיה ניתן להגיש בקשה למינוי תובע מייצג או בא כוח מייצג במקום תובע מייצג או בא כוח מייצג לפי סעיף 16(ד)(1) לחוק;

לא הוגשה לבית המשפט, בתוך התקופה שקבע, בקשה למינוי תובע מייצג או בא כוח מייצג במקום כל התובעים המייצגים או כל באי הכוח המייצגים בתובענה ייצוגית אשר בית המשפט אישר את הסתלקותם או מצא שנבצר מהם להמשיך בתפקידם לפי סעיף 16(ד)(2) לחוק;

הגשת בקשה לאישור הסדר פשרה לפי סעיף 18(ג) לחוק;

החלטת בית משפט בכל הנוגע להסדר פשרה לפי סעיף 19 לחוק;

אחר:

להודעה זו מצורפים המסמכים האלה:

¹ פורסם ק"ח תש"ע מס' 6915 מיום 29.7.2010 עמ' 1442.

יבני
 יבני

בית המשפט המחוזי בירושלים
לוי נ' נטו מלינדה סחר בע"מ
ת"צ 7003-09-15
מג עניין: תובענה ייצוגית לפי חוק להגנת הצרכן
תאריך פתיחה: 06 ספטמבר 2015
רמת חיסיון: פתוח לציבור

בית המשפט המחוזי בירושלים.

בעניין שבין:

בית משפט המחוזי
בירושלים
- 6 - 09 - 2015
נתקבל / נבדק
חתימה (117)

שחר לוי, נושאת ת.ז. 38946182

ע"י ב"כ עו"ד ניזאר טנוס ואח'

כתובת למסירת כתבי די-דין: רחוב הלל 24, קומה ד', ירושלים

טלפון: 02-6274904, פקסי: 02-6257161

דוא"ל: tannous.n@gmail.com

התובע

נגד

נטו מלינדה סחר בע"מ, ח.פ. 511725459

מרחוב מאיר עזרא 5, א.ת. קריית מלאכי

הנתבעת

תובענה ייצוגית

בהתאם לחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006

1. התובע הינו תושב ירושלים, שומר כשרות, נשוי ואב שלוש בנות; התובע יהיה מיוצג לצורך בקשה זו על ידי ב"כ הנ"ל ואשר כתובתו לצורך המצאת כתבי די-דין הנה כמצוין לעיל.
2. הנתבעת, חברת נטו מלינדה סחר בע"מ (להלן: "הנתבעת"), הינה חברה ידועה הנמנית עם החברות המובילות בארץ בשיווק מוצרים רבים הנצרכים מדי יום על ידי מיליוני צרכנים במדינה.
3. הנתבעת משווקת מגוון רב של מוצרים הממותגים בשמות הידועים לכלל האוכלוסייה, ובין המוצרים המשווקים על ידי הנתבעת, ניתן למצוא את המוצר: " גבינה לבנה למריחה 24%" והמוצר " גבינה

לבנה למריחה 33% והמוצר " גבינה לבנה למריחה מופחת שומן 19% שומן" (להלן: "המוצרים"). המוצרים משווקים על ידי הנתבעת בכל רחבי הארץ הן במרכולים הגדולים והן במכולות השכונתיות.

4. התובע, כאמור שומר כשרות ומקפיד לרכוש אך ורק מוצרים כשרים לצריכה על ידי בני בית, וזאת על מנת לשמור על אורח היים דתי ולהעניק לבנותיו ערכי יהדות ומוסר.

5. לאחרונה נתוודע התובע כי המוצרים נשוא הבקשה דנו שווקו על ידי הנתבעת כמוצרים כשרים בזמן שהרבנות הראשית פרסמה הודעה כי המוצרים לא קיבלו את אישור הרבנות הראשית לישראל, כמו כן הרבנות הראשית דרשה כי אין לקלוט ולמכור את המוצר במקומות המושגחים.

6. התובע מציין כי המוצרים וחשבונית הרכישה שמורות במשרד הח"מ וזאת על מנת להציגם לבית המשפט בעת הצורך ובאם יידרש הדבר.

7. כאמור, הרבנות הראשית פרסמה ביום א' אלול התשע"ה (16/08/2015) הודעה לקהל הצרכנים ששומר כשרות ובו אזהרה מפני צריכת ורכישת המוצרים דנו בטענה כי המוצרים לא קיבלו את אישור הרבנות הראשית לישראל. וזו לשון ההודעה:

"גבינות פילדלפיה מסוגים שונים ללא אישור הרבנות הראשית":

במרכולים ברחבי הארץ נמצאו משווקות גבינות פילדלפיה מסוגים שונים המיוצרות על ידי קראפט אינק ארה"ב ומיובאות על ידי נטו מלינדה סחר בע"מ, המצויינות ככשר חלבי בהשגחת okd ארה"ב משעת עשייה לאוכלי חו"ל. גבינות אלו לא קיבלו את אישור הרבנות הראשית לישראל ואין לקלוט אותן במקומות המושגחים. למותר לציין כי הרבנות אינה מאשרת גבינות המושגחות " משעת העשייה" הואיל והן מיוצרות מחלב עכו"מ."

8. התובע הופתע רבות מפי ההודעה שכן סמך הוא כי הנתבעת שהיא יבואנית מרכזית למוצרי מזון במדינה פועלת על פי אמות מידה חוקיות ומוסריות ואין היא "מסוגלת" לפגוע בקהל לקוחותיה בכל צורה כלשהיא, ובמיוחד פגיעה רגשית כה חזקה המתבטאת במכירת מזון הנחזה להיות כשר בזמן שהמוצרים מעולם לא קיבלו את אישור הרבנות הראשית לישראל, וזאת על פי הודעת הרבנות המצורפת כנספח ג' לבקשת האישור.

9. התובע מציין כי הנתבעת לא פעלה בהתאם להוראות סעיפים 4-5 לחוק הכשרות ובכך למעשה הנתבעת מכרה מוצרים הנושאים אישור כשרות שלא היה ולא נברא תוך פגיעה קשה לאין שעור באמונתו של התובע ושל קהל הצרכנים המקפיד על שמירת כשרות בכלל.

10. סעיף 4 לחוק קובע כדלקמן :

4.(א) יצרן של מצרך לא יציין על מצרך שייצר או על אריזתו כי הוא כשר ולא יציגו ככשר בפרסום או בדרך אחרת, אלא אם כן ניתנה לו תעודת הכשר.

4.(ב) יצרן של מצרך שניתנה עליו תעודת הכשר, לא ישווק מצרך שאינו כשר לפי דין תורה בציון שהוא כשר.

11. סעיף 5 לחוק הכשרות קובע כדלקמן :

5. העוסק במכירת מצרכים לציבור לא ימכור ולא יציע למכירה מצרך שאינו כשר לפי דין תורה תוך הצגתו בכתב ככשר.

12. כמו כן סעיף 4 לתקנות הכשרות קובע ומתווה את הדרך לקבלת תעודת הכשר למוצר מיובא :

4.(א). בקשה לתעודת הכשר (להלן- הבקשה), עבור מצרך או חומר גלם מיובא תוגש למועצת הרבנות הראשית; הבקשה תהיה לפי טופס 2 שבתוספת ויצורפו לה המסמכים המפורטים בטופס ותיחתם בידי היבואן.

4.(ב) לבקשה תצורף דוגמה מכל סוג מצרך או חומר גלם.

4.(ג) כמו כן תצורף הצעת היבואן לתוית שתוצמד למצרך או לחומר הגלם.

13. ולמען לחדד את חומרת העוולה, סעיף 5 לתקנות הכשרות קובע :

5(א) תעודת הכשר לבית אוכל או ליצרן תהיה ערוכה בנוסח שבטופס 3 שבתוספת.

5(ב) לא יציין אדם מוצר ככשר בכל דרך שהיא אלא אם כן ליצרנו ניתנה תעודת הכשר לפי תקנות אלה.

5(ג) לענין תקנה זו, ציון "כשר"- לרבות ציון שאושר על ידי רבנות או סימון מוכר כסימן כשרות.

5(ד) תעודת הכשר למוצר מיובא תהיה ערוכה בטופס 4 שבתוספת.

14. בשל כל האמור לעיל, התובע מציין כי הנתבעת הפרה את הוראות חוק הכשרות והוראות תקנות הכשרות עת בחרה ביוזעין לשווק, והחמור בכך, להמשיך לשווק ולמכור גם לאחר פרסום הודעת הרבנות הראשית לעניין אי כשרות המוצר, את המוצרים לקהל הצרכנים, תוך הטעייה מהחמורות ביותר שחברת יבוא שיווק מזון יכולה לבצע כלפי קהל לקוחותיה שומרי הכשרות בישראל.

15. התובע מציין כי גם במידה והנתבעת תחליט לתקן את מעשיה בכל האמור לעיל, הרי זה עדיין לא פוטר את הנתבעת ממתן פיצוי למבקשת ולקבוצה בגין מחדליה. ניסיון הנתבעת במכירת מוצר שהוא "לא כשר" תוך הצגתו כמוצר כשר גוזל מהתובע ומחברי הקבוצה את החופש והתמרון בבחירת מוצרים לצריכה המתאימים לאורח חיי התובעת והצרכנים, ופוגע פגיעה קשה באמונתם.

16. התובע מציין כי מכוח האמור לעיל ובעקבות התנהגות הנתבעת, המכירה והחמדנית, קמה ל זכות תביעה מכוח מספר עילות לפי הפירוט להלן:

- ✓ הפרת חובה חקוקה, עם כל המשתמע מכך בהתאם למפורט בהמשך.
- ✓ עשיית עושר ולא במשפט.
- ✓ עוולת הרשלנות מכוח סעיפים 35-36 לפקודת הנזיקין.
- ✓ הטעיה מכוח חוק הגנת הצרכן ותקנות הגנת הצרכן.
- ✓ עוולת התרמית בניגוד לסעיף 56 לפקודת הנזיקין
- ✓ פגיעה באוטונומיה הצרכנית.
- ✓ הפרת חובת ההגינות ותום הלב לפי דיני החוזים

א. עילות התביעה:

✓ הפרת חובה חקוקה ע"פ סעיף 63 לפקודת הנזיקין [נוסח חדש]

17. התובע מציין כי פעולות הנתבעת ו/או מחדליה, בכל מה שתואר לעיל, עולות כדי הפרת חובה חקוקה, עוולה מכוח סעיף 63 לפקודת הנזיקין, אשר קובע כהאי לישנא:

"מפר חובה חקוקה הוא מי שאינו מקיים חובה המוטלת עליו על פי כל חיקוק — למעט פקודה זו — והחיקוק, לפי פירושו הנכון, נועד לטובתו או להגנתו של אדם אחר, וההפרה גרמה לאותו אדם נזק מסוגו או מטבעו של הנזק שאליו נתכוון החיקוק; אולם אין האדם האחר זכאי בשל ההפרה לתרופה המפורשת בפקודה זו, אם החיקוק, לפי פירושו הנכון, התכוון להוציא תרופה זו."

18. לעניין סעיף זה רואים חיקוק כאילו נעשה לטובתו או להגנתו של פלוני, אם לפי פירושו הנכון הוא נועד לטובתו או להגנתו של אותו פלוני או לטובתם או להגנתם של בני-אדם בכלל או של בני-אדם מסוג או הגדר שעמם נמנה אותו פלוני.

19. בפסיקה נרצו היסודות הנדרשים לצורך קיום עוולת הפרת חובה חקוקה, והם הוגדרו ל 5 יסודות שיש בהתקיימותם כדי להוכיח את קיום העוולה :

קיום חובה המוטלת על המזיק מכוח חיקוק; החיקוק נועד לטובתו של הניזוק; המזיק הפר את החובה המוטלת עליו; ההפרה גרמה לניזוק נזק; הנזק אשר נגרם הוא מסוג הנזקים אליו נתכוון החיקוק.

ראה ע"א 145/80 שלמה ועקנין נ' המועצה המקומית בית שמש פד"י (1) עמוד 113

20. אי לכך ניתן לראות בבירור כי הנתבעת מפרה ברגל גבה ובבוטות את הוראות חוק הכשרות והוראות תקנות הכשרות בכך שהיא למעשה משווקת למבקשת וקהל לקוחותיה מוצרי צריכה לא כשרים תוך הצגתם כמוצרים מושגחים וכשרים.

עשיית עושר ולא במשפט : ✓

21. סעיף 1 לחוק עשיית עושר ולא במשפט התשלי"ט – 1979 קובע באופן הבא :

"מי שקיבל שלא על פי זכות שבדין נכס, שירות או טובת הנאה אחרת (להלן - הזוכה) שבאו לו מאדם אחר (להלן - המזכה), חייב להשיב למזכה את הזכייה, ואם השבה בעין בלתי אפשרית או בלתי סבירה - לשלם לו את שוויה."

התובע מציין כי כבר נפסק כי :

"הרעיון המונח ביסוד דיני עשיית עושר ולא במשפט הוא מניעת התעשרות הנתבע על חשבון התובע."

ראה 815/92 מנחמי ובניו נגד יכלי בידור בע"מ

22. שלושה הם היסודות שהתקיימותם מבססת חובת השבה בגין עילת עשיית עושר ולא במשפט: קבלת נכס, שירות או טובת הנאה – היא ההתעשרות; ההתעשרות באה לזוכה מן המזכה; ההתעשרות

נתקבלה על-ידי הזוכה "שלא על פי זכות שבדין". (ראה רע"א Buffalo Boots GmbH 502/04 נ' גלי – רשת חנויות נעליים, גלי שלום נח(5) 487).

23. חוק עשיית עושר קובע את העיקרון הכללי של חובת החשבה, אשר נועד למנוע התעשרות שלא כדין של אדם על חשבון רעהו. החוק איננו קובע רשימה סגורה של מצבים בהם נתונה הזכות להשבה. "הקטגוריות של עשיית עושר ולא במשפט לעולם אינן סגורות ולעולם אינן שוקטות על השמרים... על השופט לפרש את הוראת המחוקק על פי תכלית החקיקה. התכלית היא, בין השאר, מניעת התעשרות שלא כדין... ביסוד תכלית זו עומדת התפיסה... לפיה יש להורות על השבה מקום שתחושת המצפון והיושר (ex aequo et bono) מחייבת השבה" (דברי כב' השופט, כתוארו אז, א' ברק בד"נ 20/82 אדרס חומרי בנין בע"מ נ' הרלו אנד ג'ונס ג.מ.ב.ה, פ"ד מב(1) 221, בעמ' 273). כך גם הבהירה כב' השופטת נתיניהו בע"א 442/85 משה זוהר ושות' נ' מעבדות טרבנול (ישראל) בע"מ, פ"ד מד(3) 661, בעמ' 669: "היתרון בכלי שנותן בידינו החוק הוא בגמישותו... אנו חופשיים להעניק את הסעד בכל מקרה ראוי שבו ההתעשרות מקוממת את חוש הצדק וההגינות והיא עונה בכך על היסוד 'שלא על פי זכות שבדין' שבסעיף 1(א) לחוק".

24. התובע מציין כי הנתבעת התעשרה על חשבונו וחשבון קהל צרכנייה כאשר בחרה ביודעין למכור מוצרים המוצגים ככשרים כאשר המוצרים אינם כך, ולכן על הנתבעת לפצות את התובע בגין נזקיו.

25. משכך, ולאור הוראות חוק עשיית עושר ולא במשפט, על הנתבעת לפצות את התובע והקבוצה בגין מחדליה.

✓ עילת תביעה מכוח עוולת רשלנות

26. סעיף 35 לפקודת הנזיקין [נוסח חדש], קובע כי:
"רשלנות":

"עשה אדם מעשה שאדם סביר ונבון לא היה עושה באותן נסיבות, או לא עשה מעשה שאדם סביר ונבון היה עושה באותן נסיבות, או שבמשלח יד פלוני לא השתמש במיומנות, או לא נקט מידת זהירות, שאדם סביר ונבון וכשיר לפעול באותו משלח יד היה משתמש או נוקט באותן נסיבות — הרי זו התרשלות; ואם התרשל כאמור ביחס לאדם אחר, שלגביו יש לו באותן נסיבות חובה שלא לנהוג כפי שנהג, הרי זו רשלנות, והגורם ברשלנותו נזק לזולתו עושה עוולה."

27. הנתבעת חבה כלפי התובע ויתר חברי הקבוצה בחובת זהירות מושגית וקונקרטית. הנתבעת הפרה חובת זהירות זו וגרמו למבקש וליתר חברי הקבוצה נזק כלכלי.

28. לעניין הפרת חובת הזהירות, הרי שאין כל ספק כי האירועים נשוא תובענה ייצוגית זו הינם פועל יוצא של התרשלותה של הנתבעת. בהתאם לפסיקה, מוטלת החובה על מזיק לנקוט באמצעי זהירות סבירים. כפי שנקבע בעניין ועקנין (בעמ' 131):

"חובתו של המזיק היא לנקוט אמצעי זהירות סבירים, ואחריותו מתגבשת, רק אם לא נקט אמצעים אלה. סבירותם של אמצעי הזהירות נקבעת על-פי אמות מידה אובייקטיביות, המגולמות באמירה, כי על המזיק לנהוג, כפי שאדם סביר היה נוהג בנסיבות העניין. אדם סביר זה אינו אלא בית המשפט, אשר צריך לקבוע את רמת הזהירות הראויה. רמת זהירות זו נקבעת על-פי שיקולים של מדיניות משפטית השאלה אינה, מהו האמצעי שמבחינה פיסית מונע נזק, אלא השאלה היא, מהו האמצעי שיש לדרוש כי ינקטו אותו בנסיבות העניין. על בית המשפט לאזן בין האינטרס של הפרט הניזוק לביטחונו האישי, לבין האינטרס של המזיק לחופש פעולה, וכל זה על רקע האינטרס הציבורי בהמשכה או בהפסקתה של אותה פעילות. על בית המשפט להתחשב בסכנה ובגודלה. עליו להתחשב בנסיבות החברתיות של הפעולה. עליו לשקול את האמצעים הדרושים למניעתה".

29. התובע יטען, כי על הנתבעת הראיה שלא התרשלה, בבחינת "הדבר מדבר בעד עצמו", הואיל ואין לו כל ידיעה ו/או היכולת לדעת מה היו למעשה הנסיבות המדויקות שגרמו לנזקים. הנזקים נגרמו ע"י הנתבעת, באמצעות פעולות שהיו בשליטתה המלאה, ונראה כי, עובדות המקרה דגן מתיישבות יותר עם המסקנה כי הנתבעת לא נקטה זהירות סבירה מאשר עם המסקנה שהיא כן נקטה זהירות סבירה כאמור.

30. מעשיה ו/או מחדליה, כפי שתוארו בהרחבה לעיל, תחילתם בהפרת חובות חקוקות וסופם ברשלנות, אם כי המונח רשלנות עושה חסד עם הנתבעת.

רשלנותה של הנתבעת מתבטאת, בין היתר, במעשים ו/או במחדלים הבאים:

- א. אי קיום הוראות החוק, התקנות והתקנים לעיל ו/או
- ב. עשיית מעשים שעוסק סביר לא היה עושה באותן נסיבות ו/או
- ג. לא עשו מעשים ונקטו פעולות שעוסק סביר היה עושה ונקט באותן נסיבות.

31. התובע מצוין כי הנתבעת התרשלה במילוי חובתה לספק למבקשת ולצרכנים מוצרי צריכה כשרים. כמו כן הנתבעת חבה גם בחובת זהירות קונקרטית כלפי הצרכנים שומרי הכשרות, וקיים קשר ישיר בין מעשיה ו/או מחדליה של הנתבעת לבין הנזק אשר נגרם למבקש ולחברי הקבוצה.

✓ הטעיה לפי סעיף 2 לחוק הגנת הצרכן התשמ"א-1981

32. תכליתו של החוק הוא להגן על הצרכן, ובין היתר על ידי מניעת הטעיה של הצרכנים וכן לגרום לבתי העסק להביא לידיעת הצרכן מידע מלא אודות המוצר הנרכש; התובע מצייץ כי קמה לו עילת תביעה אישית בין היתר, מכוח עוולת ההטעיה והמסגרת הנורמטיבית של עילת ההטעיה, כפי שנקבעה ברע"א 2837/98 ארד נ' בוק, פ"ד נד (1) 607,600 כדלקמן:

"הטעיה היא הצהרה כוזבת. ההטעיה נוצרת כאשר קיים פער בין הדברים הנאמרים (או המוסתרים) לבין המציאות; הטעיה יכולה ללבוש שתי צורות: האחת, הטעיה במעשה על דרך של מצג שווה הכולל פרטים שאינם תואמים את המציאות; והשנייה, הטעיה במחדל, קרי: אי גילוי פרטים מקום שיש חובה לגלותם."

33. חוק הגנת הצרכן קובע שורה של איסורים שתכליתם למנוע את הטעייתו וניצול בורותו של הצרכן על ידי העוסק, וכן מטיל חובות גילוי על "עוסקים", אשר נועדו להבטיח כי בטרם יחליט הצרכן לרכוש את המוצר מהם, יביא העוסק לידיעתו מידע מלא, ככל האפשר, על טיב המוצר או השירות שהוא עומד לרכוש ומחירו הכולל.

34. חוק הגנת הצרכן בא להשליט נורמות התנהגות המטילות על "עוסק" חובות מוגברות ביחסיו עם ה"צרכן", ולקבוע כללי משחק הוגנים אשר ימנעו מן העוסק לנצל את מעמדו הכלכלי העדיף על מנת להתעשר על חשבון הצרכן. לכן קובע החוק שורה של חובות ואיסורים, שמטרתם למנוע הטעיית הצרכן, להביא לידיעתו מידע מלא ככל האפשר על טיב העסקה שהוא עומד לעשות ולתת לו את הכלים לממש את זכויותיו (ראה: דברי כב' השופטת ט' שטרסברג-כהן בע"א 1977/97 ברזני נ. בזק חברה ישראלית לתקשורת בע"מ, פ"ד (4) 584, 598, ודברי כב' השופט מ. חשין בדנ"א 5712/01 ברזני נ. בזק חברה ישראלית לתקשורת בע"מ, תק-על-2003(1) 847,

35. חוק הגנת הצרכן חל ביחסים שבין "עוסק" לבין "צרכן". "עוסק" מוגדר בסעיף 1 לחוק כ"מי שמוכר נכס או נותן שירות דרך עיסוק, כולל יצרן". הגדרה זו כוללת את התובע והנתבעת, ואין מחלוקת על כך. "צרכן" מוגדר בסעיף 1 לחוק כ"מי שקונה נכס או מקבל שירות מעוסק במהלך עיסוקו לשימוש שעיקרו אישי, ביתי או משפחתי". הגדרה זו, כאמור לעיל, מוציאה מתחולתה משתמש בנכס, שלא רכש אותו, וכן לקוחות מוסדיים ועסקיים. אך אין מניעה שלקוחות מסוג זה יכללו בתובענה מכוח עילות תביעה אחרות, כמו הטעיה לפי חוק החוזים, מצג שווה רשלני או עשיית עושר ולא במשפט (ראה סעיף 12 לעיל).

36. סעיף 31(א) לחוק הגנת הצרכן קובע: "דין מעשה או מחדל בניגוד לפרקים ב', ג' או ד' כדין עוולה לפי **פקודת הנזיקין [נוסח חדש]**". סעיף 31(א1) קובע: "הזכות לסעדים בשל עוולה כאמור נתונה לצרכן שנפגע מהעוולה...". לאור הוראות אלו, נפסק בדיון הנוסף בעניין ברזני הנ"ל כי הטעית צרכן היא עוולה נזיקית, שחלים עליה עיקרי היסוד והדוקטרינות שב**פקודת הנזיקין**, כולל אלו הנוגעות לקשר הסיבתי ולהיקף הפיצוי לאור סעיפים 64 ו-76 לפקודה (ראה פסק הדין בדעת הרוב מפני כבי השופט מ. חשין, פסקאות 11, 36-31).

37. הנתבעת הפרה כאמור את סעיף 2(א) לחוק הגנת הצרכן והטעתה את חברי הקבוצה עת בחרה לשווק ו/או לייבא מוצרי צריכה תוך הצגתם כמוצרים כשרים. העניין כי המוצרים לא כשרים וכי הרבנות הראשית הזהירה מפני צריכתם מוגדר "כעניין מהותי בעסקה".

✓ עולת התרמית בניגוד לסעיף 56 לפקודת הנזיקין

38. יסודות עולת התרמית נלמדים מתוכן סעיף 56 לפקודת הנזיקין הקובע כדלקמן :

"תרמית היא הצג כוזב של עובדה, בידיעה שהיא כוזבת או באין אמונה באמיתותה או מתוך קלות ראש, כשלא איכפת למציג אם אמת היא או כזב, ובכוונה שהמוטעה על ידי ההיצג יפעל על פיו; אולם אין להגיש תובענה על היצג כאמור, אלא אם היה מכוון להטעות את התובע, אף הטעה אותו, והתובע פעל על פיו וסבל על ידי כך נזק ממון.

39. התובע מציין כי התרמית הינה עוולה חמורה מאוד, והעבודה כי הנתבעת בחרה להפר את הוראות חוק הכשרות ותקנות הכשרות מהווה תרמית מדרגה ראשונה.

40. עוולה פרטיקולארית (ייחודית) בפקודת הנזיקין, המגנה על מי שהסתמך על מצג שווא זדוני – הצהרה כוזבת על עובדה בכל צורת התבטאות שהיא (בכתב, בהתנהגות או בעל-פה), שנעשתה מתוך ידיעה על אי אמיתותה או חוסר אכפתיות נוכח חשד בכך, ומתוך כוונה שמיקבל המצג יפעל על פיו. אם למקבל המצג ייגרם נזק ממוני עקב הסתמכותו על מצג השווא, הוא יוכל לתבוע מהמציג פיצויים לפי עולת התרמית. במקרים מסוימים ההתנהגות המהווה תרמית יכולה לגרור אף אחריות פלילית. מטרתם המרכזית של דיני הנזיקין היא השבת ניזוקים (בהקשרים שונים) למצבם המקורי – קרי, למצבם בטרם נגרם להם נזקם. הגשמת מטרה זו בהקשר של מצגי שווא, נעשתה באופן כמעט בלעדי באמצעות עולת התרמית, זאת עד להתפתחות עולת הרשלנות שהוסיפה הגנה מפני מצגי שווא רשלניים.

✓ נוק לאוטונומיה הצרכנית כפיצוי על פי שיטה התנהגותית:

41. יצוין כי, הפגיעה באוטונומיה אינה אלא ביטוי לתוחלת הנוק הלא ממוני שנגרם עקב פוטנציאל ההסתמכות על הפעולה. ככל שעולה ההסתברות לנוק ועוצמתו של הנוק, כן צריכים "פיצויי האוטונומיה" להם זכאי הניצג להיות גדולים יותר. הפגיעה באוטונומיה בהקשר הצרכני, היא ביטוי לנוק הלא ממוני הממוצע הצפוי מהתקשרות בעסקה המבוססת על מצג שווא. המזיק אינו חב בנוק שנגרם כשלעצמו, אלא בגין עוצמת הסיכון שאליו חשף את הנפגע. בכך מושגת מטרת ההרתעה מבלי שהתובע נדרש להוכיח כי אירע נוק בפועל הקשור סיבתית לפעולת המזיק, ומבלי שהוא נדרש להוכיח את היקפו.

42. הנה כי כן, הפגיעה באוטונומיה הינה ראש נוק בלתי ממוני בר פיצוי אשר אינה מצטמצמת למקרים של פגיעה בגוף בלבד - הפגיעה באוטונומיה של הפרט הוכרה בדין הנויקין הכללי כראש נוק לא ממוני בר פיצוי ובעניין דעקה (ע"א 2781/93) נקבע כי הזכות היסודית לאוטונומיה, היא הזכות העומדת לכל אדם להחליט על מעשיו ומאווייו בהתאם לבחירותיו כאשר זכות זו חובקת את כל ההיבטים המרכזיים בחייו של אדם, ובין היתר, כי לכל אדם חירות מפני התערבות בגופו ללא הסכמתו. הרציונליים שנקבעו בעניין דעקה ואשר הובילו להכרה ולמתן הגנה ופיצוי בגין פגיעה באוטונומיה של הגוף, יפים וישימים גם באותם המקרים שבהם נפגעת האוטונומיה של הניזוק בהיבטים מרכזיים אחרים של חייו, כתוצאה משלילת חופש הבחירה שלו ומהפרת חובת הגילוי כלפיו ונקבע כי ההכרה בראש הנוק של פגיעה באוטונומיה אינה מצטמצמת ולא ראוי לה כי תצטמצם למקרים של רשלנות רפואית או לפגיעה באוטונומיה של הגוף בלבד.

43. בעניין ראבי סטה ביהמ"ש מן ההלכה שנקבעה בדיון נוסף בעניין ברזני לפיה יש להוכיח קיומו של קשר סיבתי בין ההטעיה לנוק. בית המשפט קבע כי בעניין ברזני נפסק, בין היתר, כי כאשר מדובר בעוולות צרכניות יש לפרש את דרישת ההסתמכות הנובעת מדרישת הקשר הסיבתי בפרישה רחבה, אשר כוללת לא רק הסתמכות ישירה בלבד אלא קשר סיבתי עקיף על דרך של שרשרת סיבתית ראוייה מן הפרסום ועד לצרכן.

✓ הפרת חובת ההגינות ותום הלב לפי דיני החוזים

44. התובע מצוין כי בינו לבין הנתבעת נקשר חוזה, ואי לכך חלה על הנתבעת חובת תום הלב לפי סעיף 12 , 39 ו 61 (ב) לחוק החוזים (חלק כללי) התשל"ג -1973 אשר מטילים על הנתבעת חובת ניהול מו"מ וכן ביצוע כל פעולה משפטית אחרת בתום לב .

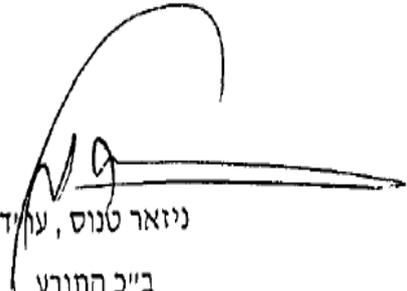
45. סעיף 12 לחוק החוזים מאפשר הטלת אחריות גם על אי גילוי מקום בו מוטלת חובת גילוי, ובנוסף חובת תום הלב כוללת חובה לנלות לצד השני לפני כריתת החוזה עובדות חשובות ואפילו עובדות שהצד השני היה יכול לגלותן בכוחות עצמו כאשר גילוי זה מתחייב ממהות העסקה ומנסיבות המקרה.

46. התובע מציין כי הנתבעת התנהגה שלא בתום לב, וזאת בעת בחרה ביודעין להפר את הוראות חוק הכשרות ותקנות הכשרות ובחרו ביודעין להמשיך ולשווק את המוצר נשוא התובענה דגן תוך ידיעה כי המוצר אינו כשר ובכך עוולה כלפי התובעת וכלל צרכני הנתבעת שומרי הכשרות.

47. התובע מעמיד את תביעתו האישית על סכום של 75 ₪ בגין נזק ממוני ונזק לא ממוני וזה על הצד הנמוך ביותר.

48. התובעת מבקשת כי בית המשפט הנכבד יחייב את הנתבעת לפעול בהתאם להוראות חוק הכשרות ותקנות הכשרות הנ"ל ולצוות עליה להפסיק לאלתר מכירת המוצר נשוא התובענה דגן.

49. אשר על כן מתבקש כבוד בית המשפט הנכבד להזמין את הנתבעת לדין ולחייבה להפסיק לאלתר מכירת המוצרים, וכן לחייבה לשלם למבקש סכום של 75 ₪ בצירוף ריבית והצמדה, שכ"ט עו"ד מע"מ כדין.

 ניזאר טנוס, עו"ד
 ב"כ התובע